

POSTANOWIENIE

Dnia 27 maja 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Michał Laskowski (przewodniczący)

SSN Józef Szewczyk

SSN Eugeniusz Wildowicz (sprawozdawca)

w sprawie M. W.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 27 maja 2015 r.,

w przedmiocie wznowienia postępowania wykonawczego z urzędu,

zakończonych postanowieniem Sądu Apelacyjnego z dnia 11 lutego 2015r.,

na podstawie art. 544 § 2 i 3 k.p.k.

stwierdzić brak podstaw do wznowienia postępowania z urzędu.

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w R., wyrokiem z dnia 9 października 2007 r., M. W. uznał za winnego popełnienia czynów z art. 286 § 1 k.k., art. 297 § 1 k.k., art. 16 d.k.k. w zw. z art. 205 § 1 d.k.k. i in. oraz art. 18 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. i in. i za to skazał go na karę łączną 4 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz grzywnę w wysokości 500 stawek dziennych po 20 zł każda.

Postanowieniem z dnia 14 stycznia 2010 r., Sąd Rejonowy w R. zarządził wobec M. W. wykonanie zastępczej kary pozbawienia wolności w wymiarze 250 dni w zamian za nieuiszczoną grzywnę w wysokości 500 stawek dziennych po 20 zł każda, orzeczoną wyrokiem Sądu Rejonowego w R. z dnia 9 października 2007 r. przyjmując jeden dzień pozbawienia wolności za równoważny dwóm stawkom dziennym grzywny. Na podstawie art. 46 § 3 k.k.w. w zw. z art. 69 § 1 i 2 k.k.

wykonanie zastępczej kary 250 dni pozbawienia wolności zawieszono na okres próby wynoszący rok.

Postanowieniem z dnia 23 grudnia 2014 r. Sąd Okręgowy w L. na podstawie art. 420 § 1 k.p.k. odmówił zaliczenia na poczet kary łącznej pozbawienia wolności orzeczonej w pkt 2 wyroku Sądu Okręgowego w L. z dnia 8 listopada 2013 r., zmienionego wyrokiem Sądu Apelacyjnego z dnia 18 lutego 2014 r., okresu 250 dni zastępczej kary pozbawienia wolności orzeczonej postanowieniem Sądu Rejonowego kim z dnia 14 stycznia 2010 r. w zamian za nieuiszczoną grzywnę w wysokości 500 stawek dziennych po 20 zł każda, orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego z dnia 9 października 2007 r.

Postanowieniem z dnia 11 lutego 2015 r., wydanym na skutek zażalenia wniesionego przez skazanego M. W., Sąd Apelacyjny utrzymał w mocy zaskarżone postanowienie.

W dniu 20 marca 2015 r. do Sądu Najwyższego wpłynęło pismo M. W. z dnia 5 marca 2015 r. zatytułowane „Wniosek”, w którym skazany wniósł o wznowienie z urzędu postępowania zakończonego postanowieniem Sądu Apelacyjnego z dnia 11 lutego 2015 r., „na podstawie art. 542 § 1 i § 3 k.p.k. w zw. z art. 439 § 1 ust. 5 k.p.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k.” W uzasadnieniu pisma skazany wskazał, że Sąd Okręgowy rozpoznając jego wniosek w przedmiocie zaliczenia zastępczej kary pozbawienia wolności, swoje rozstrzygnięcie oparł na przepisie art. 82 § 2 k.k., nieobowiązującym w dacie orzekania przez Sąd Rejonowy zastępczej kary pozbawienia wolności.

Prokurator Prokuratury Generalnej w pisemnym stanowisku z dnia 24 kwietnia 2015 r. wniósł o stwierdzenie, że brak jest podstaw do wznowienia postępowania z urzędu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Analiza pisma skazanego pod kątem zasadności wznowienia postępowania wykonawczego z urzędu prowadzi do wniosku, że w sprawie brak jest ku temu podstaw.

Wznowienie postępowania z powodu uchybień określonych w art. 439 k.p.k. jest możliwe tylko z urzędu, nie zaś na wniosek strony (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 24 maja 2005 r., I KZP 5/05, OSNKW z 2005 r., z. 6, poz. 48).

Strona nie dysponuje zatem w tym zakresie własnym wnioskiem o wznowienie postępowania karnego. Może jednakże, w oparciu o treść art. 9 § 2 k.p.k., zasygnalizować sądowi potrzebę podjęcia czynności z urzędu (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia z dnia 18 grudnia 2007 r., V KO 68/07, OSNwSK 2007/1/2880; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 13 sierpnia 2014 r., III KO 37/14, nie publ.). Pismo to nie stanowi jednakże wniosku o wznowienie postępowania (podlegającego stosownym rygorom i stosownej procedurze rozpoznania), tym samym nie jest wiążące dla sądu i nie wszczyna postępowania o wznowienie.

W związku z powyższym pismo skazanego z dnia 5 marca 2015 r. traktować należało jako jego inicjatywę rozważenia przez Sąd Najwyższy możliwości wznowienia postępowania z urzędu w oparciu o przepis art. 439 § 1 pkt 5 k.p.k. w zw. z art. 542 § 3 k.p.k.

Analizując w związku z tym pismem kwestię podstaw do takiego wznowienia, Sąd Najwyższy nie stwierdził zaistnienia, ani podstawy wskazywanej przez skazanego, ani też innych uchybień wymienionych w art. 439 § 1 k.p.k., które zgodnie z art. 542 § 3 k.p.k. mogłyby stanowić podstawę wznowienia postępowania z urzędu.

Podnieść przy tym należy, że w nauce prawa karnego powszechnie przyjmuje się, że instytucja warunkowego zwolnienia znajduje zastosowanie jedynie w przypadku terminowej kary pozbawienia wolności, kary 25 lat pozbawienia wolności i kary dożywotniego pozbawienia wolności (por. A. Marek, Kodeks karny. Komentarz., Komentarz do art. 77 k.k., Lex 2010). Wykluczyć tym samym należy warunkowe przedterminowe zwolnienie z kary zastępczej pozbawienia wolności określonej w art. 46 i n. k.k.w., a co za tym idzie także w stosunku do kary grzywny, zamienionej na zastępczą karę pozbawienia wolności. W wypadku wykonywania kary zastępczej pozbawienia wolności sprawca nie jest na nią skazany, a zatem przepis art. 77 § 1 k.k., który stanowi o warunkowym zwolnieniu sprawcy skazanego na karę pozbawienia wolności, nie ma do niego zastosowania. Konsekwencją powyższego jest również brak możliwości stosowania, w przypadku zastępczej kary pozbawienia wolności, regulacji art. 82 k.k.

W rozpoznawanej sprawie nie należy również tracić z pola uwagi, że – jak wynika z postanowienia Sądu Rejonowego z dnia 14 stycznia 2010 r. – wykonanie 250 dni zastępczej kary pozbawienia wolności, zarządzonej wobec M. W. w zamian za nieuiszczoną grzywnę w wysokości 500 stawek dziennych po 20 zł każda, zostało zawieszane na okres próby w wymiarze roku i wykonania tej kary następnie nie zarządzono.

Mając powyższe na względzie uznać należy, że Sąd Okręgowy, a za nim Sąd Apelacyjny, prawidłowo uznały, że brak było podstaw do zaliczenia na poczet orzeczonej wyrokiem łącznym kary pozbawienia wolności, okresu 250 dni zastępczej kary pozbawienia wolności orzeczonej postanowieniem Sądu Rejonowego z dnia 14 stycznia 2010 r., w zamian za nieuiszczoną grzywnę w wysokości 500 stawek dziennych po 20 zł każda, orzeczoną wyrokiem Sądu Rejonowego z dnia 9 października 2007 r.

Z tych wszystkich względów orzeczono, jak na wstępie.

kc